

Kitabın sayfalarında atan kalp: İrem Uşar

TÜYAP tarafından organize edilen 11. Bursa Kitap Fuarı'na ilgi çığ gibi büyüyor. Fuara katılan **Gümüşçi Kitaplığı**'nin yazarlarından İrem Uşar, gazetemize verdiği röportajında önemli konulara değindi.

İrem Uşar muhabirlik, editörlük ve metin yazarlığı yaptı. İlk romanı Ayrıkotu (2008), konusu kadar, genç üslubuyla da ilgi çekti. 2010'da PEN'in davetiyle Belçika'nın Antwerp kentinde kaldığı Yazar Evi'nde, ilk çocuk kitabı olan Fenerden Taşınan Işık'ı (2011) yazdı. Uşar yıllardır tai chi çalışıyor...

İşte İrem Uşar'la yaptığımız söyleşi...

Hayatınıza bizim gibi gazetecilikle başladınız... Bu süreçten yazarlığa geçişiniz nasıl oldu?

Aslında daha çok dergicilik yaptım. Röportaj yaptığım kişiyi ya da bir olayı anlatırken yazıyı kullanmak benim için hiç zor değildi. Kendimi yazarak ifade etmeyi hep sevdim. Yazının, yaşananı tekrar gözden geçiren, toparlayıcı bir tarafı var. Düşünceyi bir sistematığa oturtuyor.

Ortaokul ve özellikle lise yıllarında, çok okuyup çok yazarken farkında olmadan yazarlık egzersizleri yapıyordum. Bunu ilerde yazar olacağım beklentisiyle yapmadım elbette. Sonra, bağımsız metinler yerlerini bir kurgu içinde akabilen metinlere bıraktı ve ortaya hikayeler çıktı. Ve gördüm ki zevk aldığımız, bize iyi gelen şeylerin üzerinde sabırla durduğumuzda, bizi mutlaka bir yerlere taşıyorlarmış.

Çocuklara yönelik kitapların yanında yetişkinler için de yazıyorsunuz. Bu iki farklı kitleye hitap eden kitaplarınızı yazarken, siz hangi farklı duygularla yazıyorsunuz?

İlk yazdığım yetişkinler için bir romandı. Sonrasında iki çocuk kitabı geldi. Bir yandan **Gümüşçi** Kitaplığı'na teslim ettiğim, henüz basılmamış yeni bir dosyam daha var. Diğer yandan yetişkinler için hazırladığım bir dosya daha olgunlaşıyor. Önümüzdeki yaz aylarını ise yetişkinler için mizah denemeleri ile geçireceğim.

Eğer sizden farklı yazın türleri çıkabiliyorsa, bu içinde taşıdığınız farklı dünyalar sayesinde olabilir. Yazı yazmayı seçtiğimizde tek bir türün tahakkümü altında kalmayı kabul ediyoruz diye bir şey olamaz. Sizden çıkanı durduramazsınız. Yazı özgürdür, türünü seçmek de onun bileceği iştir. Bazen bir senaryo olup çıkar, bazen bir roman, tiyatro oyunu ya da bir çocuk öyküsü...

Kitaplarınızın kimlere ulaşmasını ve insanları nasıl etkilemesini istersiniz?

Kitaplarımı samimiyetle, kalpten yazıyorum. Okuyucu ile de samimiyet üzerinden bağ kurabilmek istiyorum. Aksi, gelip geçici olur. Kelimelerle pek de anlatılamayacak şeylerden biri bence bu. Kitabın sayfalarında, satırların derininde yazarın kalbinin attığını ve dürüstlüğü hissedebilmeli okur. En azından ben böyle kitapların okuyucusuyum. Merkeze bunları alıp yazarsam, yazdıklarım birlerini derinden etkileyebilir diye düşünüyorum.

Kitaplarınızdan hangisi sizde daha derin etkilere sahip?

Kuuzu ve Lunapark Ailesi, kendi çocukluğumun yaşanmış öyküleri olduğundan benim için çok özel. Erken yaşta kaybettiğim dedemin, aile içinde hep anlatılan, bir bölümüne benim de şahit olduğum matrak yaşantısını çocuklara aktarmak istedim. Kitapla birlikte dedemle aramızda yarım kalmış bir oyunu tamamladım sanki. Öykülerin sıcaklığı vardı ve bence bu nedenle sevilip ÇGYD'den (Çocuk ve Gençlik Yayınları Derneği) Yılın En İyi Çocuk Öyküleri Kitabı 2011 Jüri Özel Ödülü'nü aldı.

Fenerden Taşınan Işık, bir çocukla fener ışığının arkadaşlığını anlatıyor. Ne olursa olsun içindeki ışığı kaybetmemek üzerine bir hikâye. Ve hikâyedeki tombul sümüklü oğlanın umudunu kaybetmeyişi beni gururlandırıyor.

Ayrıkotu ise ilk göz ağrım...

Tai-chi'nin size kazandırdıkları nelerdir? Tavsiye ediyor musunuz? (Gençler için :))

Tai chi, 11 yıldır hayatımda. Sağlığıma kazandırdıklarını uzun uzun sayabilirim. Bunları bir yana koyuyorum. Tek bir cümle kurmak gerekirse diyebilirim ki sadeleşmemi ve hayatı rutinelere dalıp giderek değil, uyanık geçirmemi sağlıyor.

Bursa'yı sık sık ziyaret eder misiniz? Bursa hakkında ne düşünüyorsunuz?

Bursa'yı yılda bir ya da iki kez ziyaret ediyorum. Bir akrabamızın Uluabat Gölü kıyısında, Karacabey Köyü'nde evi var. Yeşil en sevdiğim renktir ve baharda Bursa'nın köy yollarında bu rengin en güzel tonlarını görüyorum. Uluabat Gölü kıyısında birkaç güzel gün batımı da izledim. Dünyanın güzelim yerlerinden biri! Bir de balıkçılar ve dinlenmeye gelenler çöplerini bırakıp gitmeseler...

Gelişen teknoloji, insanların 'okuma' alışkanlıklarını sizce nasıl etkiliyor? İnsanların yeterince okuduğunu düşünüyor musunuz?

E-kitaplar var ve bunu inkar edemeyiz. Türkiye'de yavaş da olsa, bu alanda daha çok kitap var oluyor. Dijitalin sunduğu hareketli desen imkanları, interaktiflik okur için cezbedici olabilir. Hele ki bu çağa doğan çocuklar için dijital, gündelik hayatın parçası. Bu ortam ilerde kitaba daha kolay erişimi sağlarsa olumlu bile olabilir.

İkinci sorunuza gelince... Okumanın keyfini öğrenmiş olanlar yeterince okuyor zaten. Önemli olan insanlarda kitaba karşı merak ve istek uyandırmak. Yanlış kitap seçimleriyle okumaktan soğutmamak. Yazılmış her iyi kitabın bir dünya olduğunu ve kitap okumaktan keyif alınabileceğini bilmeyen insanlar var. Ama bu onların suçu mu diye de sormak gerek...

Son dönemde gençler daha çok, filme dönüştürülen fantastik kitaplara yöneliyor sanki... Gençlerin ilgisi okumaya nasıl çekilebilir sizce?

Gençlik edebiyatı ne yazık ki pek fazla ürün vermiyor ülkemizde. Halbuki gençlik, ömürde çok ama çok özel bir dönem. Ergenliğin kendine has ve bence hayatın başka hiçbir evresinde hissedilemeyecek güçlü bir duygu dünyası var. Cesaret, merak, karşı koyma, sınırsızlık, içe kapanış, kavgalı olma hali... Gençlik edebiyatı tüm bu duyguları karşılayacak ki ilgi görsün. Benim bildiğim, bu okura hitap eden tek yayınevi ON8. Cesur kitaplar basıyorlar.

Kimleri okuyorsunuz?

Çok çeşitli yazarları... Aklıma gelenler ilk birkaç ismi sayayım: Dostoyevski, Zoran Drvenkar, Sempe, Tolstoy, Angela Nanetti, Heinz Janisch, Lao Tsu, Aziz Nesin, Guareschi, Jimmy Liao...

Gümüşçi Kitaplığı'nın bir diğer yazarı Tolga Gümüşay ile yaptığımız söyleşi yarın gazetenizde...